

Věc C-366/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

21. května 2024

Předkládající soud:

Conseil d'État (Francie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

17. května 2024

Žalobkyně:

Amazon EU Sàrl

Žalovaní:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique

[*omissis*]

Conseil d'État (Státní rada, Francie) rozhodující ve sporném řízení

(Oddělení sporných řízení, spojený 9. a 10. senát)

[*omissis*]

S ohledem na následující řízení:

Žalobou a dvěma podáními, která došla kanceláři sporné agendy Conseil d'État (Státní rada) ve dnech 22. května, 15. listopadu a 20. prosince 2023, se společnost Amazon EU domáhá, aby Conseil d'État (Státní rada):

1) zrušila pro zneužití pravomoci arrêté du 4 avril 2023 relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre (vyhláška ze dne 4. dubna 2023 o minimální výši ceny za službu doručení knihy);

2°) [omissis] [část žaloby týkající se náhrady nákladů řízení]

Uvedená společnost tvrdí, že:

- vyhláška byla přijata na základě vadného postupu, jelikož nebyla předložena k předchozí konzultaci Autorité de la concurrence (Úřad pro hospodářskou soutěž, Francie);
- ustanovení článku 1 loi n° 2021–1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (zákon č. 2021–1901 ze dne 30. prosince 2021 na podporu knižní ekonomiky a posílení spravedlnosti a důvěry mezi jejími účastníky), právního základu napadené vyhlášky, porušují cíle směrnice 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 a, podpůrně, cíle směrnice 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006;
- ustanovení článku 1 zákona ze dne 31. prosince 2021 porušují volný pohyb zboží zaručený Smlouvou o fungování Evropské unie.

Dvěma žalobními odpověďmi, které došly ve dnech 19. října 2023 a 7. března 2024, ministre de la culture (ministr kultury, Francie) navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta. Tvrdí, že žalobní důvody předložené žalující společností nejsou opodstatněné.

Žaloba byla předána ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (ministr hospodářství, financí a průmyslové a digitální suverenity, Francie), který však odpověď nevypracoval.

S ohledem na:

- Smlouvu o Evropské unii;
- Smlouvu o fungování Evropské unie;
- Listinu základních práv Evropské unie;
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000;
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006;
- loi n° 81–766 du 10 août 1981 (zákon č. 81–766 ze dne 10. srpna 1981);
- zákon č. 2021–1901 ze dne 30. prosince 2021;

- code de commerce (obchodní zákoník);
- code de justice administrative (soudní řád správní);

[omissis]

[upřesnění týkající se řízení]

Vzhledem k dále uvedenému:

- 1 Podle čl. 1 prvního pododstavce loi du 10 août 1981 relative au prix du livre (zákon ze dne 10. srpna 1981 o cenách knih), ve znění článku 1 zákona ze dne 30. prosince 2021 na podporu knižní ekonomiky a posílení spravedlnosti a důvěry mezi jejími účastníky, platí, že: *„Každá fyzická nebo právnická osoba, která vydává nebo dováží knihy, je povinna u knih, které vydává nebo dováží, určit prodejní cenu pro veřejnost“*. Podle čtvrtého pododstavce téhož článku 1 platí, že: *„Maloobchodníci musí uplatňovat skutečnou prodejní cenu pro veřejnost pohybující se mezi 95 % až 100 % ceny stanovené vydavatelem nebo dovozcem. Je-li kniha odesílána kupujícímu a není vyzvedávána v maloobchodní provozovně, kde se prodávají knihy, je prodejní cenou cena stanovená vydavatelem nebo dovozcem. Služba doručení knihy nesmí být v žádném případě, ať přímo nebo nepřímo, nabízena prodejcem zdarma, ledaže by kniha byla vyzvedávána v maloobchodní provozovně, kde se prodávají knihy. Musí být fakturována v souladu s minimální cenou stanovenou vyhláškou ministrů kultury a hospodářství na návrh Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse (Úřad pro regulaci elektronických komunikací, pošt a distribuci tisku, Francie). Tato vyhláška zohlední ceny nabízené poskytovateli poštovních služeb na maloobchodním trhu s knihami a potřebu udržet hustou síť maloobchodníků na území“*.
- 2 Vyhláškou ze dne 4. dubna 2023, která byla přijata k provedení čl. 1 čtvrtého pododstavce zákona ze dne 10. srpna 1981, stanovili ministr hospodářství, financí a průmyslové a digitální suverenity a ministryně kultury minimální výši ceny za službu doručení knih do domu, a to jednak na 3 eura včetně všech daní za každou objednávku zahrnující jednu nebo více knih, jejichž pořizovací hodnota v nových knihách je nižší než 35 eur včetně daní, a jednak na více než 0 eur včetně všech daní za každou objednávku zahrnující jednu nebo více nových knih, jejichž pořizovací hodnota v nových knihách je vyšší nebo rovna 35 eur včetně daní. Společnost Amazon EU se domáhá zrušení této vyhlášky pro zneužití pravomoci.

Ke konzultaci s Autorité de la concurrence (Úřad pro hospodářskou soutěž):

- 3 [omissis]
- 4 [omissis] [žalobní důvod vztahující se k bodu vnitrostátního práva, který je z hlediska předběžných otázek irelevantní]

K dodržení práva Evropské unie:

- 5 Zaprvé, článek 22 Listiny základních práv Evropské unie stanoví, že: „Unie respektuje kulturní, náboženskou a jazykovou rozmanitost“. Podle čl. 3 odst. 3 posledního pododstavce Smlouvy o Evropské unii platí, že: „Unie respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost“. Podle článku 167 Smlouvy o fungování Evropské unie platí, že: „1. Unie přispívá k rozkvětu kultur členských států (...). / 2. Činnost Unie je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech (...) – umělecká a literární tvorba (...). / (...) 4. Unie ve své činnosti podle ostatních ustanovení Smluv přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur“.
- 6 Zadruhé, článek 34 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že: „Množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou mezi členskými státy zakázána“. Podle článku 56 této smlouvy platí, že: „Podle následujících ustanovení jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Unie pro státní příslušníky členských států, kteří jsou usazeni v jiném členském státě, než se nachází příjemce služeb“.
- 7 Na prvním místě, [omissis]
- 8 [omissis]
- 9 [omissis]
- 10 [omissis] [žalobní důvod vycházející z neslučitelnosti dotčených ustanovení vnitrostátního práva se směrnicí 2000/31, zamítnutý předkládajícím soudem v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora a irelevantní z hlediska předběžných otázek]
- 11 Na druhém místě, podle článku 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu platí, že: „1. Tato směrnice stanoví obecná ustanovení k usnadnění výkonu svobody usazování pro poskytovatele služeb a volného pohybu služeb při zachování vysoké kvality služeb. / (...) / 4. Touto směrnicí nejsou dotčena opatření přijatá v souladu s právem Společenství na úrovni Společenství nebo na úrovni členských států na ochranu nebo podporu kulturní nebo jazykové rozmanitosti nebo plurality sdělovacích prostředků“. Podle čl. 16 odst. 1 téže směrnice platí, že: „Členské státy respektují právo poskytovatelů poskytovat služby v jiném členském státě, než je stát, v němž jsou usazeni. / Členský stát, v němž je služba poskytována, zajistí volný přístup k činnosti poskytování služeb a volný výkon této činnosti na svém území. / Členské státy nesmějí podmiňovat přístup k činnosti poskytování služeb nebo její výkon na svém území žádnými požadavky, které nedodržují tyto zásady: / a) nepřípustnost diskriminace (...); b) nezbytnost: požadavky musejí být opodstatněny důvody veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného zdraví nebo ochrany životního prostředí; / c) přiměřenost (...)"
- 12 Na podporu tvrzení, že vyhláška, kterou napadá, je protiprávní, žalující společnost uplatňuje, že ustanovení čl. 1 čtvrtého pododstavce zákona ze dne 10. srpna 1981,

který tato vyhláška provádí, porušují cíle směrnice 2006/123/ES v rozsahu, v němž volný výkon činnosti poskytování služby podmiňují požadavkem, který je neslučitelný s podmínkami stanovenými v čl. 16 odst. 1 této směrnice. Ministr kultury na svou obhajobu primárně uplatňuje, že jelikož byla napadená ustanovení zavedena za účelem ochrany redakční rozmanitosti, a tedy kulturní rozmanitosti, nespádají na základě čl. 1 odst. 4 směrnice 2006/123/ES do působnosti této směrnice. Podpůrně ministr tvrdí, že ochrana kulturní rozmanitosti je důvodem, který umožňuje napadené opatření odůvodnit.

- 13 Odpověď na tento žalobní důvod závisí na otázce, zda ustanovení čl. 1 odst. 4 směrnice 2006/123/ES musí být vykládána v tom smyslu, že z působnosti této směrnice vylučují vnitrostátní opatření, kterým se na území členského státu upravuje výkon činnosti služby s cílem chránit nebo podporovat kulturní rozmanitost, nebo, zda musí být tato ustanovení, ve spojení s ustanoveními čl. 16 odst. 1 písm. b) této směrnice, vykládána v tom smyslu, že ochrana nebo podpora kulturní rozmanitosti může odůvodnit výjimku ze zákazu podřídít poskytovatele usazené v jiném členském státě požadavku zavedenému takovou vnitrostátní právní úpravou.
- 14 V případě, že by Soudní dvůr na takový výklad článku 1, ve spojení s článkem 16, směrnice, přistoupil, vyvstává i otázka, zda posouzení slučitelnosti dotčené vnitrostátní právní úpravy s cíli sledovanými směrnicí 2006/123/ES vylučuje též přezkum s ohledem na primární právo Evropské unie.
- 15 Na třetím místě, v případě, že by bylo třeba posoudit slučitelnost vnitrostátního opatření přijatého za účelem ochrany nebo podpory kulturní rozmanitosti se svobodami zaručenými články 34 a 56 Smlouvy o fungování Evropské unie, vyvstává otázka, zda vnitrostátní opatření, kterým se stanoví minimální cena za doručení zboží do domu, musí být považováno za opatření týkající se způsobu prodeje tohoto zboží, a tedy být posouzeno s ohledem na volný pohyb zboží, nebo zda je třeba napadenou právní úpravu posoudit s ohledem na volný pohyb služeb, a to zejména s přihlédnutím k zásahu do činnosti prodeje tohoto zboží on-line nebo k odlišnosti poskytování doručení oproti poskytování prodeje zboží.
- 16 Tyto otázky jsou rozhodné pro vyřešení sporu, o kterém musí Conseil d'État (Státní rada) rozhodnout. Vyvolávají závažné obtíže. Je proto třeba obrátit se podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie na Soudní dvůr Evropské unie a, dokud tento soud nerozhodne, přerušit řízení o návrhových žádáních předložených žalující společností.

ROZHODUJE:

Článek 1: Řízení se přerušuje, dokud Soudní dvůr Evropské unie nerozhodne o následujících otázkách:

- 1) Musí být ustanovení čl. 1 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu vykládána v tom smyslu, že z působnosti této směrnice vylučují vnitrostátní

opatření, kterým se na území členského státu upravuje poskytování služby s cílem chránit nebo podporovat kulturní rozmanitost, nebo musí být tato ustanovení, ve spojení s ustanoveními čl. 16 odst. 1 písm. b) téže směrnice, vykládána v tom smyslu, že ochrana nebo podpora kulturní rozmanitosti může odůvodnit výjimku ze zákazu podřídít poskytovatele usazené v jiném členském státě požadavku zavedenému takovou vnitrostátní právní úpravou?

- 2) Vylučuje posouzení slučitelnosti takové vnitrostátní právní úpravy s cíli sledovanými směrnicí 2006/123/ES týž přezkum s ohledem na primární právo Evropské unie?
- 3) V případě, že by bylo třeba posoudit slučitelnost vnitrostátního opatření přijatého za účelem ochrany nebo podpory kulturní rozmanitosti se svobodami zaručenými články 34 a 56 Smlouvy o fungování Evropské unie, musí být vnitrostátní opatření, kterým se stanoví minimální cena za doručení zboží do domu, považováno za opatření týkající se způsobu prodeje tohoto zboží, a tedy být posouzeno pouze s ohledem na volný pohyb zboží, nebo je třeba tuto právní úpravu posoudit pouze s ohledem na volný pohyb služeb, a to zejména s přihlédnutím k zásahu do činnosti prodeje tohoto zboží on-line nebo k odlišnosti mezi poskytováním doručení a poskytováním prodeje zboží?

[omissis]_[bod výroku týkající se oznámení rozhodnutí]

[omissis] [údaje o vyhlášení rozhodnutí, o složení soudního kolegia a o výkonu rozhodnutí]